

Виходить у Львові що
дня (крім неділі і гр.
кат. свят) о 5-й го-
дині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся
лиш на окреме жадання
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незапече-
тані вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Найв. Бесіда престольна.

Вчера в полуночі принимав Є. Вел. Цісар в своїй палаті Делегацію угорську а відтак о 1 год. по полуночі Делегацію австрійську. На промову президентів обох Делегацій, гр. Сапарі'го і гр. Туна, відповів Найян. Пан як слідує:

Приймаю з широкою подякою завірена пре-
данності, які Ви перед хвилюю Мені зложили.

В посліднім році положене на Всході да-
ло причину до багатьох обав, котрі однак нині завдяки однодушному поступованню великих держав, щасливо усунено. Концепт європей-
ський показав ся в тім часі могучим чинником в залагодженню заколотів на Всході, а хоч не удавало ся ему недопустити вибуху пожаловання гідного воєнного конфлікту між Туреччиною а Грецією, то однак его неутомимій а сувідо-
мій цілі діяльності треба приписати, що той конфлікт зльокалізовано а наконець наслідком інтервенції держав також і закінчено.

Тепер задачею концепту європейського буде приступити до управильнення відносин на Кре-
ті, котрий то острів з задержанем верховної вла-
стою Є. Вел. султана має одержати далеко ся-
гаючу автономію, а враз з нею також запоруку будучності.

З вдоволенем можу піднести, що відноси-

ни наші до всіх держав суть як найліпші. По-
дібно як доси, так і на дальнє наші відносини союза з Німеччиною і Італією творять непо-
хитну основу нашої політики. Скріпти ту основу і удержати есть безупинним старанем Мого правительства.

До існуючих вже доси заорук мира прибули дружні відносини наші до російської держави. Кількократні стріchi, які Я мав з Е. Величеством цісарем Росії, переконали мене о згідності наших поглядів і укріпили відносини взаємного довіря межи Наших державами, а сконцентроване ся тих відносин може на бу-
дуче заповідати хосені плоди.

З чувством горячого вдоволення згадуємо гостини, якими урадував нас Є. Вел. цісар Ні-
меччини, мій вірний Приятель і Союзник, тут у Відні і недавно тому в Будапешті. Неменше у відчайдії памята зберігаю Мою торічну гости-
ну в Румунії, як також ревізити Іх Вел. Ко-
роля і Королевої Румунії.

Забезпечене інтересів європейського мира буде також і не будуче творити головну зада-
чу Мого правительства і сподіваю ся, що під
тим взглядом можемо зі спокоєм споглядати в будучність.

Мій заряд військовий також і в сім році
числив ся у високій мірі з економічним і фі-
нансовим положенем Монархії, хоч події, які

настали були з початком сего року, зробили необхідним скорше доповлене воєнного мате-
ріялу, що треба було почасти довершити, по-
части розпочати. Зарядженя ті порушалися однакож в кругі границь установлених для розвою Мого войска, чому в прочім відповідає також і цілий бюджет Моеї Адміністрації вой-
ськової уложеній на 1898 р.

В виду нормально поступаючого наперед економічного розвою Босні і Герцеговини, краї ті також і в сім році подібно як доси, будуть могли покрити всі потреби своєї адміністрації з власних доходів.

Поручаючи Вашій випробованій розвазі і патріотичній жертволовібності предложення Мого правительства, котрі Панове одержите, желаю найліпшого успіху Вашим трудам і ви-
таю Вас найсердечніше.

По виголошенню Престольної Бесіди роз-
мавляв Є. Вел. Цісар, як звичайно з поодинокими послами. Послів Шайхера, Аксманна, Гофманна-Велленгофа і Добернігта запитував Монарх, чи вже засідали в Делегаціях і звідки вибрали послами. — Пос. Енгель (Молодочеха) питав Цісар, чи есть богато до роботи і запри-
мітив, що по Раді державній прийдуть сойми. На то сказав Енгель, що есть надія, що угода з Угорщиною буде переведена. — З пос. Бар-
вінським розмавляв Цісар о его заняттях і ви-
питував ся о здоровлі Е. Ем. Кардинала. Коли

За грошем.

(Новелля А. В. — З польського).

(Дальше).

Пані Модлишевська, що звичайно потребу-
вала грошей, виїхала до міста. Франко кори-
стаючи з її неприсутності і аби не забути то-
го, чого доси научив ся, постановив вправляти
ся в танцях вже у себе в комнатах. Отже скоро
покінчив лекції з дітьми, віправив їх десь на
забаву, а сам з щіткою до замітання, розпочав
свої чудацькі скоки. Виспівуючи голосно вальса
танцював так завзято з тою щіткою, що не ува-
жав, як з сусідньої комната приглядала ся то-
му вскому через відхилені двері щітка Краев-
ська. Не розуміючи, що то всього значить, була
пересвідчена, що пан губернер одурів, тож
чим скоріше післала дівку по арендах на ра-
тунок.

Гершко прибіг чим скоріше до двора з величезним буком в руці і війшов нагле до ком-
нати пана Францишка.

— Що вирабляєте! — крикнув, стаючи в обороній поставі при порозі.

Францишок дуже завстидав ся, покинув

чим скоріше щітку і аби не тратити притомно-

сти почав съміяти ся з Гершкового страху.

— Учу ся танцювати — сказав до него.

— Ни, але всі у дворі гадають, що ви

збожеволіли.

— Бачите, Гершку, пані показала мені як

— Ни, а ви що щітка?

— То так як жінка... Не маю з ким, то мушу з щіткою... Сідайте-по Гершку, пого-
воримо трохи.

Гершко сів на крісло і погладивши свою сиву бороду делікатно пальцями, надумував ся від чого би то зачати.

— То я вже тепер знаю, чого ви з панею пересиджуєте в сали.

— Бо пані учить мене танцювати...

— Славити Бога, то така добра пані, що най Господь дасть кождому. Она і для небіж-
чика пана була така як мати, як слуга, як доктор... Коби ви знали, чого она єго не вчила. Хто буде мати таку паню за жінку, буде ща-
сливий.

— Ба, але хто буде єї мати?

Арендар поглянув уважно на Францишка, що поправляючи волоса ходив неспокійно по комнатах.

— Я вже нераз говорив пані, чому она собі не возьме якого мужа.

— А она що? спітав Франко задержую-
чись перед арендандром.

— Ова, як кожда делікатна пані, пові-
дає: мій Гершку, якже хочете, чи маю кого силою тягнути? Коби мені трафився який порядний чоловік, честний, що знає ся на го-
сподарстві ...

— Так сказала, так?

— I не раз.

— Гм, гм — муркотів Франко переходя-
ючи. — Слухайте Гершку — сказав за-
держуючи ся перед арендандром — а коли би так я?

— Чому ні? Ви їй дуже подобаете ся; она о вас інакше не скаже, лише той мій Франко.

— Видите, коли я пе съмію. Вже маю таку натуру, що як іде з жінчиною, то не съмію... Коби так хто їй, знаєте, нехочачи, що?

— Ни, як хочете, то я можу, живоди то уйде. А тепер навіть було би добре, ви маєте гроши.

— Я маю гроші, я? — крикнув наляканій Франко, хапаючись мимохіт за кишеню.

— Перерпрашаю пана, всі жди в Пинчеві знають о тім... Она буде потребувати рати в цвітні, Арон не дасть, бо вже весь збіже закупив з того року, то я скажу, що ви їй дасте....

— Хто вам то сказав? Я не дам, я нічого не маю А ти би я добре вийшов. Дені які забезпечено?

Коли вже були переломані перші леди між ними, війшла розмова на інший шлях і настало цілковите порозуміння між спільниками. Гершко зажадав аренди млина для свого зятя на шість літ, а за то обіцяв так повести інтересами, що вдова не дістане на термін гроший і буде мусіла приймати від пана Францишка позичку разом з єго рукою.

Справді вернула да другий день вдова з дороги в дуже пригнобленім настрою. В повіті сказали їй, що мимо всіх взглядів і приятні не буде можна в ніякий спосіб здергати екзекуцію залеглих рат і може прийти до давно відкладаної катастрофи. Очевидно, що в наслідок того забули ся лекції танцу і забава на пущене; Гершко не виходив з двора, мав все

Намістництво о. Теодорови Трачеви, дотеперішньому греко-кат. парохови при карнім заведеню в Станиславові.

— Зміна властителя. Маєтність Порудно і Поруденко, в перемиськім окрузі, давніше власність дра Ал. Мариянського купила п. Мартиновичева за 200.000 зр.

— Надзорча Рада галицького банку гіпотечного рішила на засіданю дна 8-го с. м., що 2% рентовий податок від касових асигнат і процентів з біжучого рахунку, установлений новим податковим законом з дня 25 жовтня 1896, буде оплачувати банк з власних фондів.

— Виділ філії товариства „Просьвіта“ в Стрию устроює і сеї зими кождої неділі сходини товариські сполучені з викладами, декламаціями і съпівами. Перші сего рода вечериці відбудуться сеє неділі 21-го падолиста в льокали Руского Касино о годовій 5-ї з полудня. Подавочи се до відомості Ви. членів товариства, просить їх виділ у власнім їх інтересі, щоби зволили і самі взяти в них участь і привести з собою знакопіх.

— Самоубийства. Антін Лучайко, родом з Рудна, 16-літній зарбник, повісив ся вчера у Львові в огороді при ул. Театинській під ч. 23. Лучайко був дурноватий і відобразив собі жите зі страху, щоби его мати не била. — Вчера між другою а третою годиною стрілив до себе з револьвера в парокіннім фіякі ученик 7-ої класи гімназії Франц-Йосифа у Львові, Едв. В. Візник прікашив на зелінничий дворець, куди В. велів себе завезти, заглянув до фіякі, зацікавлений тим, що В. не висідає і побачив там трупа молодця. Трупа відвезено до шпиталя. Причина самоубийства незвістна.

— Огні. З Ланів у повіті бобрецькім пішуть: В нашім селі забух пожар, не знати з якої причини і почав ширити ся з шаленою скорою, бо всі стріхи були дуже сухі, до того віяв сильний вітер і кидав сніпками на кілька метрів; коповок і бочілок не було під рукою, а хати стоять густо. Вже спалило ся десять господарських хат, не числячи стоділ, ставн та стіжків, а огонь грохував дальшим будинкам, а народ, звичайно як наш, стративши голову повисив з дзюх каплиць — і хаг образи і, стоячи з образами напротив огню, молив ся до Пресв. Діви. Втім надіг син нашого пароха о. Сохощкого і енергічно бесідою

привів народ до памяті. За его прикладом гашено огонь з подвоєною жвавостію, так що удається пожар перервати і так уратувати богато людской праці. На шастя — кромі менших покалічень обійшло ся без більшої ушкоди на тілі, з витімкою одної селянки. Она, небога, стративши з страху розум, вдерла ся до горючої хати ратувати миски. Коло хати не було нікого крім двох селянок, а ті не знали, що діяти, лише кричали. Почувши крик, прибіг ще в час син нашого съвященика і виніс непритомну вже, а зараз в пару хвиль хата завалила ся. Сторожа огнєва прибула вже на конець і лише гасила тічю головні. Кромі кількох бідніших господарів погоріли заможніші; то в надії, що вскорі відбудують ся. — В Желдци, жовківського повіту, згоріла цілковито горальня і млини паровий, а то в наслідок лихого устроєння рури, що іде від печі через магазин дерева. Шкода 41.000 зр. була обезпечена на 36.000 зр. — В Фирлеві, рогатинського повіту, погоріло 5 загород селянських; шкода 5000 зр., підозрінного о підпал арештовано. — На фільварку Бажанівка, сяніцького повіту, згоріла шопа з великими припасами збіжа і господарськими знаряддями; шкода до 10.000 зр. Огонь був підложений.

— Ліси горять вже від трох днів під Густом на Угорщині, в мараморошкім комітаті. Огонь підложили імовірно лісові злодії.

— Убив власну жінку. Одногди з раня о 10-їй год. збегли ся люди в Чернівцях на улиці Мостовій коло дому ч. 700, відкіи дав ся чуті страшний крик. Боднар Михайло Кастанович кинув ся був з довгим, виостреним ножем на свою молоду жінку, що лежала в злогах, і п'ять разів чхнув єї в груди. Раз ранив ножем також печінку, так що жінка лежала без пам'яті і аж по довгих трудах удало ся місному лікареві повернути їй притомність; однак сумнівають ся, чи удасться тяжко ранену жінку удержати при житті. Убийник кидав ся ножем також на ратуючих і поліцію, аж вкінці удало ся єго звязати і так завести до карного суду. Причиною сего страшного злочину має бути заздрість.

— Незапальне дерево. Послідним часами кружить по часописах звістка, що одному американському винахіднику удало ся, дерево, не змінюючи его виду, аж до найменшого атому так запустити, що вже нікак не запалити ся. В Львоні зроблено недавно пробу; іменно пробовано

Лише на один видаток позволив собі, а іменно купив нову і дуже замашисту шубу з медведів, предмет, о якім думав від дитини-літ, відколи побачив таку шубу у дідича, де отець був економом.

Було уложене, що вінчане відбудеться по Великодні і в великий тайні в Ченстохові. Пані Ева годила ся на всю з дивною покорою, бо від часу як Францишок освідчив ся о єї руці змінила ся незвичайно. Словажніла, посміяла і вікуди з хати не показувала ся.

Так ішло цілий піст, коли одного дня у великий тиждень з'явився у Вільці умисний післанець нотаря з містечка вістю, що пан Лаврентій небезпечно занедужав, що зробив завіщане в користь Францишку і що просить, аби він зараз приїздив.

— А то старий в сам час вибирає ся! — сказав Францишок з якоюсь радостію, подаючи вдові лист від нотаря. — Зараз продам то всю і побачите, що за рік зробить ся з Вільки!

Вдова подивила ся на него зі страхом і мороз перейшов по єї тілі.

— Але може не умре.

— Го, го, вже певне умре, старий чоловік, дихавичний.

— Шкода — сказала пані спускаючи очі на роботу, що перед нею лежала — такий честний і добрий старушок. Я его дуже по любила.

— Що діяти, прошу пані — відповів удаючи засумованого. — Вічно жити не можна. Мушу їхати зараз, там нема нікого в родині, а любі своїки небіжки стрійни гнет всю роз драпали би.

— Ідьте.... належить ся.

— Лише чи Чарновский зробить все як я приказав?

— Зробить.

— Ага, прошу ему сказати, щоби велів лиш два нові вози зробити. У стріка суть два нові, то я їх тут заберу. (Конець буде).

запалити домок, збудований з такого дерева, та огонь не лише не імав ся предмету, але показалося, що се дерево в злим провідником тепла. Наслідком такого съвітлого результату постаповило американське, а в слід за ним японське правителство з'ужиткувати сей винахід в той спосіб, що веліло побудувати всілякого рода будинки і кораблі з того дерева. В многих містах Америки утворилися акційні товариства для рационального зреалізовання сего винахіду. Так само в Англії завязалося в тій цілі подібне товариство з величими капіталами.

— Як давна є обструкція? Наклін до обструкції сягає властиво ще „римських часів“. Римський сенат знає лише поіменні голосування. Но з тим ниніша парламентарна президія ще дас собі щасливо раду. Але велика ріжниця лежить межі тодішніми а нинішніми часами. В нашім парламенті вільно сказати „так“ або „ні“, але горе по слови, котрій позволив би собі ще на якесь замітку! Римського сенатора питали не лише о голос, але й головно о єго гадку. І не лучалося ся ніколи і під ніяким уძивом, щоби предсідатель ему переривав. Він міг відступати від свого предмету, кілько лише ему подобало ся, і з нагоди виявлення своєї гадки, если взагалі він на те здобув ся, міг такий сенатор пілу копу дешев, листів і книжок прочитати. Серед таких обставин годі дивувати ся, если римські сенатори тут або там не імалися обструкції. О пробі обструкції в нашім змислі доносить старий Ціцеро. В листі ad Atticum IV, 2 пише він до свого сердечного приятеля: „Коли ж секретар викликав ім'я Клавдія, підніс ся згаданий добродій з наміром говорити бесіду через цілий день. Накликування, щоби кінчив, не помагали; в тім по упливі трьох годин его бесіда повстає такий оглушаючий крик в сенаті, що бесідник був приневолений закінчити свої виводи. Годить ся при тім замігти, що Клавдій в стоячій на порядку днівнім квестії був одиноким опозиційним сенатором. Стало ся се 15 го жовтня 47 року перед Христом“. Як бачимо, то обструкція може похвалити ся зовсім поважним віком, бо 1954 роками.

Штука, наука і література.

— Ілюстрований Календар Тов. „Просьвіта“ на рік звичайний 1898. — Крім часті календарської і інсератової обіймає сей календар 202 стор.; ціна 35 кр. — Зміст: Горі імієм серця! (поезія) В. Шурата; Яка я вдала ся, оповідання Марка Мураві; Злодійка Оксана, оповідання Л. Яновської; Право польованя, оповідання В. Шурата; Мудрий післанець, Казочка Гр. Коваленка. — 1648 — 1798 — 1848 — 1898 (народні ювілеї в р. 1898), нап. Алекс. Борковський. — Дещо з хемії рільної і о навозах, нап. Йосиф Раковський. — Визначні Русини (портрети): о. Андрій Качала, Марія Кручковська, Андрій Берник, др. Іван Пулуй, Ярослав Коритовський. — Наші Товариства. — Смішне.

ТЕЛЕГРАФІЯ

Прага 18 падолиста. В сторонах Хебу і Франценсбаду дало ся вчера почути досить сильне землетрясение.

Берлин 18 падолиста. Всідно-німецька ескадра поплила до Кіянчан, де має ся додмагати сатисфакції за убиті німецьких місіонарів в Хіні.

Надіслане.

Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

стоварищество зареєстроване з обмеженою порукою, платити буде
від вкладом до обороту (щадничих) від дні
1-го січня 1898 по 4 $\frac{1}{2}$ %,
а від позичом
уділюваних побирати буде 6 $\frac{1}{2}$ %.
За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

— Най ласкава пані добре надумають ся, я радив би ласкаві пані....

— Добре, добре, добрінчик вам!

По его відході пані Ева ще якої пів години ходила по комнатах, плакала, ломила руки то гірко усміхала ся. Відвіда поглянула в зеркало, поправила на голові волося, обмила водою заплакані очі і перехрестивши відхилила двері до сусідної комнати.

— Пане Францишку, чи спите? — спітала тихим голосом.

— Ні — відповів запитаний з третьої комнатах.

— А не моглиб ви тут прийти на хвилю?

— Прошу, зараз служу.

І справді війшов цілий блідий і дрожачий.

Що там між ними було, віхто не знав, лише зараз на другий день рано виїхали до послідового міста, де пані Ева візала урядовим актом, що зрікає ся прав посесії Вільки на імя і в користь пана Францишка Подковинського, бо так перший раз підписав ся.

З залеглих рат чиншу новий посесор заплатив зараз дві, внаслідок чого відкликано екзекуцію, а рівночасно пан Францишок виповів мельникові в Вільці дальшу аренду млина від першого липня.

Ставши посесором Вільки пан Францишок взяв ся з цілою енергією і охотою до заряду. Вілька днів по черзі сидів в комнатах пані і переглядав папери, числив, додавав, питуючи паню о пояснення, в який спосіб повсталі ріжні довги. Зайшла навіть між ними мала суперечка о процентах плачені жидам; пані опирава ся, щоби всю заплатити; Францишок перечив, доказував, що то здирство, лихва і довів до того, що лишила ему вільну руку до укладів в віртельми. І справді коли поїхав до міста, пішло му дуже гладко. Всі легко згодилися на опуст процентах, бо були раді що видобудуть непевного інтересу капітал.

Так щади чи використовуючи кожду на году, працював невтомимо від рана до ночі та завів цілком новий лад у Вільці.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукції найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **людвик файгль** Пасаж Гавсмана 8.

С. Кельсен у Відні

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплектні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилається каталоги.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.